

Naši Furianti

Ladislav Stroupežnický, 1887

Toto realistické drama o čtyřech dějstvích. Drama vyobrazuje život na vesnici nezidealizovaný, v komické podobě.

furiant, -a m. (z lat. zákl.)

1. expr. *člověk přemrštěně a okázale projevující své sebevědomí, pýchu, domýšlivost, nadutost, nafoukanost, umíněnost; vůbec člověk pyšný, umíněný*: (Internetová jazyková příručka UJČ AV ČR)

Literárně historický kontext

L. Stroupežnický

Ladislav Stroupežnický (1850-92)

Dramaturg ND, úspěšný autor her, zpočátku veselohry s historickými náměty:

Zvíkovský rarášek – o záletnických spádech Mikuláše Dačického z Heslova

Paní mincmistrová – hlavním hrdinou opět Mikuláš Dačický

Naši furianti čít 2 s.137 - veselohra ze života jihočeské vesnice, spor mezi vysloužilým vojákem Bláhou a krejčím Fialou o to, kdo se stane v obci ponocným; vliv na to mají sedláci – starosta Dubský, pytlák Bušek, nejde už o věc, ale o osobní zájmy, dochází k hádkám, intrikám, postavy jsou živé typy, jsou v nich vystiženy výrazné rysy českých sedláků – hlavně furiantství, furianti = vychloubají se, naparují se, hrají si na pána, chtějí každého trumfnout, jsou tvrdohlaví, domýšliví, okázale předvádějí, co mají či umí, projevuje se to všechno v řeči, gestech, jednání, chování. Dialog oživen nářečím, také využit situační humor.

Český realismus

G. Preisová - Její pastorkyňa (vesnická tematika)

Bratři Mrštíkové - Maryša

A. Jirásek - Historická próza - Staré pověsti české, F. L. Věk

Děj

Děj se odehrává v jihočeské vesnici Honice na písečku. Během hry je řešen spor o ponocného a do toho se průběžně postavy střetávají.

Čtyři muzikanti, ženy, děti, čeled, chasníci, sousedé.

Děj roku 1869 ve vesnici Honících v jižních Čechách.

Dějství I. a IV. hraje na návsi v Honících; II. v hospodě a III. ve světnici u starosty Dubského.

Spor o ponocného začíná tím, že se starosta **Dubský** a první radní **Bušek** nedokáží shodnout, kdo se jím má stát. Zda-li vysloužilý voják **Bláha** (Dubský) či krejčí **Fiala** (Bušek). **Fiala** často argumentuje tím, že musí živit 7 dětí. Proto nutí svou dceru **Kristýnu** aby vytvořila takzvaný *paličský list*, čili veřejné oznámení, že pokud se bláha nestane ponocným, vypálí vesnici. Po čase **Kristýna** přizná, že jej vytvořila. **Bušek** se opakovaně bez jakýchkoli argumentů zastává **Fialy**. Nakonec **Bláha** spálí paličský list, aby Fiala nemusel do vězení.

V průběhu hry se Bušek s Dubským předhánějí o to kdo dá víc jejich dětek ke svatbě, považují to za čest. Nejprve se předhání kdo dá větší věno. Během oslavy pak kdo koupí více lahví punče. Tito dva se na konci hry rozhádají kvůli Buškovu pytláčení (Bušek bere označení *pytlák* za urážlivé) proto obo zakazují svým dětem, aby se brali. Kvůli tomuto zákazu se Václav rozhoduje odejít na vojnu. Oba se nakonec udobří, k čemuž je Bušek dotlačen Habešpěrkem, ten by Buška jinak udal pro pytláčení.

DUBSKÝ No víš, já mám v naší vesnici dva grunty; popustím Václavovi ten větší a na menším budu do smrti hospodařit a dám z něj svému pantátovi Petrovi vejminěk. – A moc-li bys dal ty Verunce přínosu?

BUŠEK: Já mám pro ní v píseckej záložně sedům tisíc zlatejch. (k Ehrmannovi.) To je předci pěkněj peníz, co?

EHRMANN: Pámbůh ví, to je tuze pěkný peníz.

DUBSKÝ (k Ehrmannovi): No ale na takový dva grunty, na kterejch není v knihách ani groše dluhu –.to není tak moc.

EHRMANN (obojetně - krče rameny): Inu, ovšem, na takový dva grunty –

DUBSKÝ: No – Jakube – na osum bys nešel?

BUŠEK: To nemůžu. Na mou duši ne! Víš, že mám ještě kluka, to bych ho o tisíc zlatejch okrad.

DUBSKÝ (*váhavé a jako sklamán*): No, já si to tak představoval na těch osum tisíc. – No ale víš co – přidej ten pár koní, co jsi koupil onehdy o píseckým jarmárce- - - (Podává mu ruku.)

BUŠEK (vzdorovitě): A vidíš, Filipe, to neudělám! (K Ehrmannovi.) To jistě, Marku, uznáte, že udělat nemůžu.